

22. gada-gabhjums.

Maſka ar peefubtiſchane
par pakti:
par gadu 1 rub. 60 ſap.
pufgadu 85

Maſka bei peefubtiſchane
naſ Riga:
par gadu 1 rub. — ſap.
pufgadu 55
3 mehneſchi 30

Mahj. w. teel iſdohſt ſefi-
deenahm no p. 10 ſaptoht

Mahjas weefis.

Maſka
par ſtudinaſchanu:
par weenas ſtejas ſmalſu
raſtu (Petit)-rindu, jed
to weetu, to tahba rinda
eezen, maſka 10 ſap.

Kedatſija un eſpediſija
Riga.

Gruf Plates bilſchu- un
grahmaru- drukatawa pee
Behtera baſnijas.

Gruf Plates, Mahjas weefa ihpaſchneekſ un apgahdatajſ.

Mahjas weefis iſnabi meen reiſ pa nedetu.

No 53.

Seſtdeeno 31. Dezember.

1877.

Rafitajem.

Uſ gada zeta-juſtim, ſur wezam godam aiſeiſoht jaunais ta weeta ſtahjajs, Mahjas weefis weza gada no ſaweem laſi-
tajem atwadidamees, pateizajs par miſtu uſnemſchanu, ſo wairak neſa dindesmit gadus wifur til plaſcha mehru baudijis, un jaunā
gada ee-eeedams ſtefniſi ſweizina wifus ſawus draugus, wezoſs, ſo lihds ſchim apzeemojis, jaunohs, ſo wehl apzeemoſs.

Strahdaſim, dſihamees pehz galmas, aiſſtahweſim taiſnibu un pateeſbu — un mums labi lahſees; iſti dehli ſawai teh-
wijai buhdami iſpildiſim ſawus peenahlumus tehwijai par labu un ſew par gohdu; weenprahtigi lohpa turedamees buhſim ſitpri
un ſpehſim paſtrahdaht teizamus darbus.

No weza gada atwadidamees uſfauzam: „ſweiks jauns gads!”

Gruf Plates,
Mahjas weefa ihpaſchneekſ un redaktors.

Rohditajs.

Telegrafa ſinas. No kara-lauta.
Aſſlats uſ 1877to gadu.
Gefchlemes ſinas No Riga: „Rig. Blg.“ 100 gadu gabhums. —
jauna ſagauru ſantohyibas awiſe, — Seemas-ſwehlu ealite „Carlana In-
ſia“ ſtimija. No Wiſjemes: dahmanas preeſch kara-eeuainoteem. No Kan-
dawas: noſchehojami argadtjumi. No Kulbigas: pilſſehtas aiſſtahmu zel-
ſchana. No ſagauru ſemes: jauns ſtohlas nams. No Rehwales: pirma ſa-
pulze jaunem pilſſehtas aiſſtahweem. No Pleſtawas. No Dofas.
Kara ſinas.
Beelikumā. Iſſā laifa. Graubi un ſeedi.

Telegrafa ſinas.

No Lowazes tai 28. Dezemberi. Pehz ſihwas zih-
niſchanahs generalis Madexki ſawangoja wifur Turku
Schipkas-armiju, kura ſtahweja ſem Meſela-Paſchas
wadifchanas un kurai bija 41 batalons (kahjineeku),
10 baterijas un weena regimente jahneeku. Firſts
Mirski tura Kaſanliku, generalis Skobolews Schip-
kas zeemu eenemtu.

No Bogotas tai 27. Dezemberi. Tai nakti no 25. uſ 26.
Dezemberi generalis Karzeys ar ſaweem pulkeem eenehma we-nu
Turku apjeetinajumu (reduti) aſ Kornares pee Trajana zeta-
weetas. Schi paſcha generata ziti pulki jaw tai 24. Dezemberi
bija uſbrulufchi Turku redutei (apjeetinajumam) Gneſdai un to
eenehmuſchi. Turki behga, kaſali dſinahs paſak. — Tai 28ta
Dezemberi palkanneekſ Krafowſky iſdſina 12 batalonus Turkus
iſ Dewitſchijas Moglijas uſ Staroreeku, pee kam Turki 270 kri-
tuſchu uſ kautina-lauta atſtahja. Gefch Ahmedles Krafowſkis
eeguwa dauds proniantes. Muhſu pametums pee Ahmedles un
Dewitſchijas Moglijas bija eewainoti 2 wirneeki un 187 ſal-
dati, kirituſchi 18 ſaldati, paſudufchi 7 kara-wihri.

Keifara Augſtiba wirſkomandeeris ſawu kohrteli nems Lowaze.
No Erferumas tai 28. Dezemberi. Muhſu kara-pulki to pee
Erferumas buhdamo Riidschas zeemu eenehmuſchi un eet iſluh-
todami tahtati uſ deenwidus puſi. Satilſchanahs ſtarp Erſe-
rumu un Trabisunt iſ Turkeem) iſſjaukta. Mutkars-Paſcha ar
maſu pulziju uſturaſs Waiburid. Iſmaile-Paſcha uſnehmis
pawehleſchanu Erferumā.

No Rohmas. Rā no tureenes teel ſnohts, tad Italijas keh-

ninſch Wittors Emanuels tai 28. Dezemberi pehz pufdeenas no-
mira. Winſch bija ar kruhtim ſaſlimis. Tai paſcha deena tika
Italijas trohſamantineekſ, prinzis Humberts, iſſtudinahts par
Italijas kehniu. — Minifterus wifus ſawā weeta atſtahjis.

No Konſtantinopeles. Sultans efoht nodohmajis, pameeru
noſleht. Neufs-Paſcha aiſlaidis Turku kara-wadoneem to pa-
wehli, lai ſataiſotees uſ pameera noſlehgſchanu. Serwers-Paſcha
aiſlaidis Turku weetneekam Londone pa telegrafu to ſinu, lai
winſch lordu Derbi luhdoht, pameera nolihgumus ar Kreewiju
norunaht. Lords Derbi atbildeja, ka Kreewija tahdu Anglijas
eemaifſchanu atraditu. Tautas weetneekem ſapulze Serwers-
Paſcha tai 27. Dezemberi tureja runu, kura winſch ſazija:
Muhſu puhleſchanahs bija, lai Giropu waretum ſew par palih-
dſetaju dabuht; bet par nelaimi muhſu puhliat bija welti. Naw
nelahdas zeribas, ka tahda Giropas walſis ar mums ſabeedro-
tohs. Noſlehgſim pameeru, kas pee meera waretu weſt. Kad pa-
meers ar Kreewiju buhs norunahts, tad norunas liks tautas-
weetneeku ſapulzei preeſch apliſprinaſchanas preeſchā. — Tau-
tas-weetneeku ſapulze teizajs, ka wina ar Serwers-Paſchas po-
litiku efoht ar meeru.

Tad teel wehl no Konſtantinopeles ſnohts, ka Turku kara-
minifteris dohſchotees uſ Kreemu armijas wirſkomandeera kohr-
teli, tur pahp pameera noſlehgſchanu aprumatees.

No Londones tai 28ta Dezemberi teel ſnohts, ka lordi Wi-
kensfelds un Nordlots iſlaida rakſtu, kura wini parlamentes loh-
zeliſ uſluhds, lai wiſt ſanahtu, jo ſwarigas leetas nahſſeohht
pee apſpreeſchanas.

No kara-lauta. Gan reli mums telegrafs til ſwarigas ſinas
atneſis, ta ſchoreſi. Turku Schiplas-armija ſawangota un Tur-
zija grih pameeru ſleht. Saur Schiplas-armijas ſawangofchanu
neween leela Turku armija ſawangota, bet ari muhſu warozi,
kas breeſmigus gruhtumus panesdami Schiplas zeta-weetu aiſ-
ſtahweja, tagad no tam atſwabinati, jo wineem wairs preti ne-
ſahw weſela Turku armija, ta tagad ir ſawangota. — Turku
waldiba, kas wehl preeſch kahdahm deenahm bija zeeti apneh-
muſehs, karu lihds beidſamat aſinu lahſtei weſt, tagad atſnuſe,
ka pameers noſlehdſams.

Schahdas preezigas ſinas no kara-lauta paſneeguſchi beidſam
ſchi gada gabhumu ar to zeribu, jaunā gada ſaweem miſkeem
laſtajeem tahdas paſchas jautas ſinas paſneegt.

Atskats us 1877to gadu.

Atkal weens gads, fawu gahjeenu beidsis, no mums fchli-rahš un aiseet pee faweem tuhstosch tuhstoschem wezakeem brachteem un tur eelektahš leelā laiku kapā, muhschibā, un teel peefchirts pagahjuschem laikeem, kas preefch mums ir sudufchi, tikai wiau darbu augti, waj nu fwehtiba jeb pohšis, atleekahš un laiku stahši jeb wehture katru pagahjuschu gadu teefadama usshime wira gahjeenu fawās muhschigās lapās. Ari 1877. gads tiks teefahš un wina gahjeens usshimehts, waj bijis zilwefu dšimumam par fwehtibu jeb par pohšiu. Schis ir tas jantajums, us kuru mums ja-atbild, ja gribam sinu doht pahre aiseedamo 1877. gadu.

Kur meers waldbija, kur meera darbus strahdajohht eewehroja muhsu laiku zenteenus, tur gads bija par fwehtibu; kur jihnijahš pret wezu laiku aistahwetajeem un pahrestahja bruhwprahhtigus zenteenus, tur gads buhs par fwehtibu; kur nemeers waldbija un kara breefmas plohsjahš, tur gads bijis par pohstu (par prohwi Turzija); kur partijas zita pret zitu strahdaja, rik pehz fawa, bet ne pehz wispahriga labuma dšihdamees, tur gads bijis bes fwehtibas u. t. pr. Tā ihfumā pagahjuscha 1877ta gada feiju simejuschi, paslatifimees us walstim un semehm, kas tur gada laika notizis.

Wifupirms paslatifimees us muhsu plascho tehwiu Kreewijn. Diwi leetas ihpafchi eewehrojamas: jaunee pilsehtas likumi un kristigo tautu atswabinaschana no Turku juhga jeb Turku-Kreewu karfch. Jaunee pilsehtas likumi, tā to fawu laiku deefgan plaschi isklatdrojam, ari preefch Latweeschem ir no leela fwara, kas schejeenas pilsehtās dšihwo. Zitās Kreewijas pilsehtās jaunee pilsehtas likumi jaw preefch gadem bija eewesti, tapehz ari Baltijas gubernijas tee bija eewedami. Schini nupat pagahjuscha 1877. gadā tas nu tika idarihš. Dschās pilsehtās pilsehtas aistahwi jeb weeteeki jaw eezelti. Leelalās pilsehtās, kur ta darba wairak bija, ihpafchi ar wehletaju ruku fastahdischanu, aistahwu zel- schanu wehl newareja beigt, tā par peemehru Rigā zel schanu atlika us jauno gadu.

Jaunee pilsehtas likumi, tā jaw minejam, tagad Baltijas gubernijas eewesti un tee no ihpafcha fwara preefch muhsu dšimtenes Baltijas. No ziteem eewehrojameem notikumeem muhsu dšimtenē gan buhs ihfumā japeemin Kursemes wispahriga Latweeschu fchlotaju fapulze, kur pa leelakai datai wifas runas un fpreeschanas notika Wahzu walodā, laikam gan tamdeht, ka fapulzejuschees Wahzu walodā bija weiklaki, lai gan buhtu jadohma, ka Latweeschu fchlotaji, kas Latweeschu fchleneem Latweeschu walodā pasneeds mahzibas, gan deefgan labi Latweeschu walodu fapratihš. Dhirs eewehrojams darbs ir Latweeschu bihbeles isdohschana pahrelabotā walodā, pee tam daschi mahzitaji (ihpafchi A. Bielensteina kungs) nepeefudami gadeem strahdajuschu un zaur fawu teizamū darbu eemantojuschu nesuhdamu pateizibu no Latweeschu tautas. Ari eewehrojama grahamata (pahre to nahkofchā gadā jo plaschaku sinu pasneegsim), ihpafchi preefch Kursemes, ir nupat laudis islaiskee „Likumi un nosajijumi par pagastu waldischanu un polizeju Kursemes gubernā.“ (Sastahditi no G. Mathera).

Kahdas ihfās sinas no Baltijas pasneeguschu greefšimees us muhsu plaschas tehwijās Kreewijas ahriugu politiku, eewehrosim Turku-Kreewu karu, ko muhsu schehligais Semestehws usnehmis, lai kristigahš tautas waretu Turzija apfargahht un atswabinahht no warmahzibas un pahrestibas.

Apfatišimees fcho leetu tuwaki, no pehrna gada fahbdami. Turzija pehrnā gadā nespehja nemeerus apfpeest, kas bija iszehluschees Herzegowinā, un Turku kara-pulki bija neween leelā nefahrtibā, bet waldbiai paschaj nebija naudas, neds ko kara-wihreem, neds ko walstis-deenastneekem ismafahht. Turzija tā fakoht bija bankutei tumu. Tē nahja Anglija ar fawu naudas matu un Turzija wareja karohht. Ziti kristigee Turzijas pawalstneeki fahla ari dohmaht pahre Turku warmahzibu. Serbija un Montenegro, pahre Herzegowineeschem tā faweem zilts- un tizibas-brachteem apschelodamahš, ari fagehlahš us karu pret Turziju. Turzija nauđu dabujuš un fawus kara-pulkus zil nelo kahetibā eegrohsijufe, fahla nu nemeerus apfpeest, bet pee tam strahdahht bendes darbus, daudf breefmigalus darbus, neta bende pee noseedsneekem to idara. Tahdas breefmas redsedamas, treiju keisuru waldbias gribēja us tam faweentotees, lai ar fawu fwarigu un fpehzigu wahrodu waretu Turziju no tam attureht un wina peefpeest, lai fahrtibu fawā walsti eegrohsa. Tē atkal bija Anglija, kas fcho teizamū nodohmu, lai nu gan pawifam ne-issauza, tad tomeht to kaweja. Kahds gadijums palihdseja: Turku sultanam waijadseja ar fchkehrehm few galu padarihht. Nu bija kawellis radees. Birms waijadseja jaunu sultanu zelt un nogaidihht, waj tas bes peefpeeschanas waijadshigohs pahregrohsijumus ne- idarischohht. Schim sultanam fchkehres newaijadseja, winsch palika wahjch un prahtā apjula. Bes spehla un prahta buhdams sultans newareja waldbiht, winsch tika no trohna nozeltš un wina weetā tagadejs sultans eezeltš. Tā nu ihfā laika Turzija trihš walbineekus peedfshwojufe un taifni buhtu fawos pamatōs fchkehrehm, ja Anglija nebuhtu palihdsejufe. Gadam (1876) beidsotees Turzija isfludinaja jaunus waldischanas likumus it tā par mehdischanu, jo wina, kas ne to masako fahrtibu un taifnibu nespehja fawā walsti usureht, grib nu waldischanas likumus eewest, kas tikai Ciropas apgaismotās walstis eespehjamš. Lai nu gan Ciropa flaidri redseja, ka fchahda pasludinafschana tikai kumedini, tad tomeht Turzijai tas dereja par isrunu, lai Ciropas leelwalstju preefchlikumus waretu kawetees peenemt. Jaunam gadam (1877) fahfotees tika pameers noslehgtš starv Serbiju un Montenegro. Behz notezejuschu pameera Serbija ar Turziju nosleh- dsa meeru, kameht Montenegro no jauna sahja atkal karu pret Turziju. Pa to starpu muhsu augstais kungs un keisars redsedams, ka Turzija (no Anglijas musinata) leelwalstju preefchlikumus negribēja peenemt, nospreeda pee kara-eerohtschem kertees. Karu peefazijis muhsu augstais Semestehws tika pasludinahht fchahdu Wifaugstato manifestu faweem pawalstneekem:

„Wifeem muhsu usizigeem pawalstneekem ir sinama ta dšihwa daliba, ko Mehš arweenu nehmušchi pee apfpeesto kristigu kauschu liktena Turzija. Wiau buhschanu pahrelaboht, un drohschibā eegrohsihht, to lihds ar Mums ari wehlejahš wifa Kreewu tauta, kas isfazijufehš buht gatawa nest jaunus upurus, lai kristigo kauschu likteni us Balkana puffalās waretu atweeglinahht. Muhsu usizigo pawalstneeku afinis un mantiba Mums arweenu bija dahrgas. Muhsu wifa waldischana dohd leezibu pahre Muhsu pastahwigu ruhpefchanohs, Kreewijai pasfargahht meera fwehtibu. Shi muhsu ruhpefchanahš Mums palika eewehrojohht noschelojamohš notikumus, kas Herzegowinā, Bosnijā un Bulgarijā notika. Mehš eefahlumā bijam nodohmajuschu, zaur meerigahm islihgschanahm un zaur weenprahhtibu ar tahm mums apdraudsetahm Ciropas

leelwalstim ponahkt pahrlakojumus Austruma kristigo tauſchu buhſchorâ. Mehs diwu godu laikâ ne-efam mitejuſchees, pehz tam zentsees, Turzijas waldibu (portu) usmudinahkt us reformu peenemſchanu, kuras waretu Bosnijas, Herzegowinas un Bulgarijas kristigeſe opfargahkt pret turenas pahrwaldibas ſaw-waliku. Scho reformu iſpildifchona bija ſenaku peenahlumu praſijums, ko Turzijas waldiba (porta) wiſas Siropas preeſſchâ bija ſwehti opſohlijufe. Muhsu puhlini, no zitu waldibu ſaweenoteem diplomatiſas praſijumeem otbalfiri, naw pa tom wehlejamo mehri ſaſneeguſchi. Turzijas waldiba (porta) palika negrohama pee ſawas ſkaidri iſſajitas leegſchanahs pret jekluru eeſpehſigu apgawoſchanu preeſſch ſawu kristigo powalſtneeku drohſchibas un atraidija Konſtantinopeles konſerenzes ſpreedi mus. Wehledamees, wiſus til eeſpehjamus iſlihgſchanas lihdselkus iſmehginoht, lai Turzijas waldibu (portu) waretu pahrelezinahkt, Mehs zitohm waldibahm likam preeſſchâ preeſſchlitumu, ihpaſchu protokolu ſaſtahdiht, eeſſch ta tohs ſwarigakoſs konſerenzes noſozijumus (ſtipulazijos) uſaemt un Konſtantinopeles Turku waldibu uſaizinoht, lai ſchim tauſtſarvigam aktam peebedzotees, kura Muhsu meerigu praſijumu pehdejahs rohbeſchas bij apſihmetas. Muhsu zeribas naw peepildijufchahs, Turzijas waldiba (porta) kristigas Siropas weenprahtigai wehleſchanai nepeeſſchihra nekahdu paſlauſſchanu un nepeebedzotjahs teem protokola buhdameem noſozijumeem. Ta tad Satnu meera-mihleſtibu lihds beidsomam iſtrahdijufchi, Mehs zour Turzijas waldibas (portas) uſpuhſdamoſs pretſchanoſe aſſihſtamees Semi par peeſpeſteem, pee eeſpehſigakeem lihdselkeem kertees. To wagehr taiſnibas apſinaſchana un Muhsu paſchu gohdibas ſajufchana. Turzija zour ſawu pretſchanoſs Muhs pee tahs wajadſibas peeſpeeſch, lai pee kara-ee-rohſchu waras keramees. Wilnigi pahrelezinati, ka Muhsu leeta taiſna, Mehs, paſemiga uſtiziba us ta Wiſaugſtala palihdsibu un ſchehlaſtibu, paſludinojam wiſeem Saweem uſtizi-geem pawalſtneekem, ka tas laiks ir nahzis, kas eeſpreeſſch Muhsu wahreds bija paſludinahts, kuxi wiſâ krewija weenprahtigu atbalfi atrada. Mehs iſſajiam to nodohmu, patſahwigi ſtrahdahkt, kad Mehs to par wajadſigu aſſihktum un krewijas gohds to praſitu. Deewa ſwehtibu preeſſch Muhsu duhſſchigeem kara-pulkeem peeſaukdami, Mehs wineem nu efam pawehlejuſchi, Turzijas rohbeſchas ee-eet.

Dohſt Keiſchinewa, tai 12ta Aprili ta Kunga 1877., Muhsu waldibas 23. gada.

„**Alexander.**“

Schis augſta Keiſara maniſeſta tika ar leelu preeku un gawileſchanu no wiſas plaſchas krewijas apſweizinahts, un reki lahds karſch ir paſaulê ſahlts, kur wiſa walſis, wiſi pawalſtneeki ka weens wihs ſajelahs, lihds juht, firſnigu dalibu nem, kur wiſas zitas walſis karu atſihſt par taiſnu, par ihſtu brihwibas un taiſnibas karu zilwezibai par labu, ka ſcho karu, ko muhsu augſtais Kungs un Keiſars Turkeem bija peeſajijis. Wiſur ſaſtahjahs beedribas, kas dahwanas un naidu ſahla laſiht preeſſch ſaweem brahteem, lam kara bija jadohdahs. Gultas, faiſchki, ſahles, wiſs, kas preeſſch ſlimu un eeſwainoto kareiwju aplohpfchanas bija wajadſigs, tika apgahdahſt. Wiſur radahs dewigas rohſas, kas dewa, ſtrahdigas rohſas, kas palihdsjeja un ſtrahdaja. Ari mehs Latweeſchi nepalikam pakala: komitejas tika zeltas, nauda un wajadſigaſ leetas tika no wiſahm puſehm dohtas.

Wiſs kas laſitajeem deefgan ſinams, plaſchi mums newai-

jaga ſchê runahkt; tapat ari pahr kara-darbeem mums newai-jaſchs deefin zil plaſchi ſinoht, mums peetiks, kad wiſpahrigi lahdas ſinas ihſa pahriſkata ſanemtas, ſchê uſſihmeſim.

Uſ muhsu augſta Semes-tehwa powehli muhsu duhſſchigeem kara-ſpehki pahrgahja par rohbeſchahm. Birmais uſdewums bija, par Donawas leelupi pahri eet. Bet wiſi dohmaja, ka pahreſchanai par Donawu dauds lawekku atrafees, ka buhs leela aſins iſleefchana; dohmaja, ka Turki, wiſus ſpehkus ſa-nemdami, muhſejus lawehs par Donawu pahri tilt. Turklaht Turkeem bija wareni brunu-lugi, kas pa Donawu braukdami wareja pahreſchanu wiſadi laweht. Bet negaidohkt, nezerohkt, pawiſam zitadi notika: muhſejeem bija torpedi. Torpedi tika pa Donawu iſſikti. Turku lugi nedrihſſteja brauloht, lai gaisâ netiktu uſſeperti. Bet ar torpedu iſſiſchonu ween ne-weetika: muhsu duhſſchigeem juhras kareiwji ar torpedeem uſ-bruka Turku brunu-lugeem un uſſepetra gaisâ. Bailes ſa-grahba Turkus un ari Turku dranguſ Anglus. Ko nu lihdsjeja miſlu brunu-lugi, kas milioneem noudas maſſaja, kad maſs torpeda ſchahdu miſlu lugi wareja gaisâ ſwert un ſa-daufiht? Ur teeſcham ari Turzija ar ſaweem brunu-lugeem ſchini kara neko eeſwehrojama naw paſtrahdajufe.

Muhſeji pahrgahja par Donawu. Turku leelaki kara-pulki atkohpohs. Muhſeji dewahs us preeſſchu.

Pa to ſtarju muhsu ohtra armija pee Kawkaſijas pahrgahja par rohbeſchahm. Geſahkumâ gahja ahti us preeſſchu, lihds Muſtars Baſcha bija ſipru kara-pulku ſawahlis un muhſejeem preti ſtahjahs. Jaw ohſemneeki dohmaja un Anglija ſahla preezatees, ka muhſeji tikſchoht Aſija pahreguhti. Weltas bija muhsu ſlaugu un naidneeku zeribas; muhsu duhſſchigi kareiwji ſem ſaweem gudreem wadoneem ar adbrihno-janu duhſchibu ſalahwa leelo Turku kara-ſpehku; Muſtars-Baſcha aiſbehgâ. Wehlaſ tika Karſes zeetohſſnis uſwarehts un kad beidsamais Turku kara-ſpehks Aſija bija ſakauts, tad muhſeji aplenza Ererumu, kas ari ilgi wairis netureſees.

Aſija Turku ſpehks ta ſakohkt ſalauſts. Tas ihſumâ ſa-nemts buhtu pahriſkats pahr kara-darbeem Aſija. Tagad greeſſimees atpakal us kara-lauku Siropas Turzija. — Par Donawu pahrgahjuſchi muhſeji dewahs us Balkana kalneem, kur dahſas ſwarigas zela-weetas eeguhdami. Ne-aiſmirſtamas pa-likſ tahs zihniſchanaſs, kas muhſejeem bija, Schiplas zela-weetu aiſſtahwoht. Gan Turki ſcho weetu ar leelu pahwaru wairal reiſu raudſija muhſejeem atnemt, tad tomehr puhlini bija welki, wiinu ſpehki ſaſchlihdâ ar muhsu waroneem zihnotees.

Keels Turku kara-ſpehks, ſem Osmana Baſchas wadiſchanaſs, bija pee Blewnas nomeſees, ne-uſwaramas ſlanſtes uſmeſdams un Blewnu ta ſakohkt par ſipru zeetohſſni pahrewehſdamâ. Mehneſcheem muhſeji Blewnu aplenza, arweenu wairal tuwojahs Turku ſibrahm ſlanſtehm, lihds beidsohkt Os-mans-Baſcha lihds ar wiſu ſawu leelo kara-ſpehku padewahs pehz tam, kad bija raudſijis muhsu aplenſchanas aplohklam iſſlauſtees zauri, bet no muhſejeem tika ſakauts un us padohſchanoſs peeſpeeſts. Ar Blewnas kriſchanu bija kara liktens iſſchirkts, Turku leelais kara-ſpehks bija ſawangohſts. Muhsu augſtais Kungs un Keiſars, kas lihds ſchim bija us kara-lauku bijis, tagad dewahs atpakal us Peterburgu, kur augſto Wald-neeku un mihtoto Semestehwu ar ne-aprakſtamu preeku un gawileſchanu ſagaidija.

Kas pehz Blewnas eenemſchanu us kara-lauka notizis, to

finojam beidsamo numuru kara-sinās; tikai beigās jāpeemin, ka pa wifu to laiku Montenegro ar Turkeem dubšchigi zih-nijahs, papreeksch tohs is fawahm rohbeschahm isdshidami un wehlah tohs šalaudami. Schini mehnesi Turkeem wehl weens jauns pretineeks peenahjis, prohti Serbija kazu peeteikufe un Serbi ari jaw daschu teizamu kara-darbu pashradajusch, gan daschas weetas wineem atnemdami. Kad Plewna bija kri-tufe, tad wifa Ciropa pahleezinajahs, ka Turzija wairs isgt newarehs Kreewijai preti turetees. To ari Anglija bija affi-nufe. Wina nu fahla dohmaht, kahdu labumu wina wareta panahlt, kad Turzija ar Kreewiju meeru nolihgtu. Ko An-glija fawā semes-labrigā prahtā wifu gribetu eeguht, to wina gan naw flaidri isfazijufe, bet zil wispahri Angtu awises finojuschas, tad rahbahs, ka Anglija labpraht Egiptes walsti nosamptu. Baj winai tas isdohfees, tas gan grehti doh-majams; bet gan jaunā gadā to redsefim, kad laitam, ka ze-rams, tiks starp Turziju un Kreewiju meers nolihgtš.

Anglija. Tā nu buhtum nonahlfusch, pee Anglijas. Gan neweena walstis fawā ahrigā politika naw tik negehligi istu-rejufehs kā Anglija schini gadā, un zaur schahdu fawu istu-reshanohs wina ari palikufe weena pate, bes beedra. Par to ari naw ko brihnitees, jo Anglija fawā ahrigā politika (ihpafchi Turzijas leetā) ir israhdijsufe ihstu schihdu dabu, wi-fur few petnu gribedama eeguht, weenalga, ar kahdeem lih-dsekteem wina to panahltu. Anglija dauds ko raudsitu isda-riht, bet, kā jaw minejam, tai naw neweena beedra, turpreti winai preti stahw treiju Keisaru fabeedriba.

Austrija turahs pee treiju Keisaru-fabeedribas un tahdā buhshana ar Angliju tuwakā draudisbā ne-eelaischahs, lai Anglija gan labpraht to gribetu. Ungari, kas us Turkeem tureja drauga prahtu, tagad apmeerinajuschees un nedohma Turzijas leetā eemaisitees.

Wahzija, ari pee treiju Keisaru fabeedribas peederedama, arweenu ihstu drauga prahtu pret Kreewiju israhdijsufe un dauds pee tam palihdsejufe, ka wispahrigs meers (ka zitas walstis Turku-Kreewu kara ne-eemaisahs) teel Ciropā usturehts. Bahr Wahzijas eelshigu politiku runajohht tikai jāpeemin, ka Bismarks tikpat kā us ahreenu tā ari us eelshreenu parahdi-jees par to wezo politikas meistaru.

Franzija. Franzijas republikas waldebai bija usnahlfusch schini gadā grehti laiki. Mal Mahons bija no ultramon-taneem lizees peerunatees, lai rangohht republikas waldebū ap-gahst. Franzija fataisijahs us leeleem nemeereem, te par laimi Mal Mahons atjehdsahs, kahdu pohstu wusch fawai tehwi-jai nodaritu, ja republikas pamatus fahltu kusinahrt un zaur to eelshigu brahtu-kazu fazeltu. To fajehdhis Mal Mahons islihdshinajahs ar republikaneefcheem un us tahdu whsi Fran-zija atkal eelshigs meers palika stiprs.

Italija. Schini walsti nelas eewehrojams naw notizis. Dohmaja, ka wezais pahwests mirschohht, bet lihds schim we-zais basnigas tehws, lai gan wahjsh un faslimis, wehl naw miris.

Spanija. Tapat wifs pa wezam, tikai tehniash no-dohmajis prezetees.

No zitam Ciropas walstim (Portugalias, Holandes, Bel-gijas, Dahnijas, Sweedrijas, Schweizes u. t. pr.) nelas ee-wehrojams naw finojams.

Ciropas walstis apstatijuschees usmetistm fawas azis ari us zitam pafaules dahahm.

Asija. Schē mums jāpeemin leelais bads Indijā, kas Anglijai, kuzai Indija peeder, barija un wehl dara leelas galwas laushchanas.

Afrika. Tur bija Abisijnai fadurshchahs ar Egipti.

Amerika. Seemelu Amerikas fabeedrotas brihwwalstis schini gadā fwehtija fawu simtu gadu pastahweschanu, scheem fwehileem par gohdu isrihlotami pafaules leetu istahdi. Tur ari bija leela zihnischahahs demokrateem un republikaneefcheem republikas preekschneeku zehoht.

Sawu gada atflatu beigdami un no faweem mihzeem la-fitajeem atwadidamees usfauzam: preezigu alkatedsechanohs jaunā gadā!

Gelshemes sinas.

No Rigas. Schējeenas Wahzu awise „Rig. Zig.“ schini gadā beids fawu 100 gadu gahjumu. Wina ir ta wezaka un ari ta leelaka Wahzu awise Baltijas gubernijas. — Schē flahht ari peeminam, ka Igauneeem, kam jaw weena semkohpi-bas awise ir, tagad wehl ohtra semkohpiabas awise jaunā gadā tiks islaista. Igauneeem, kas pehz flaita dauds masaka tauta par Latweefcheem un ari wispahri nemoht masal laikarakstu ir kā Latweefcheem, — Igauneeem nahkofchā gadā buhs diwi semkohpiabas laikraksti, kameht mums Latweefcheem tikai weens. Baj mehs Latweefchi masal ruhpejamees par semkohpidu?

Wehl no Rigas. „Sarkana krusta“ slantizā isrihloja ohtrās Seemas-fwehtlās pehz pusdeenas Seemas-fwehtlu eg-liti, kuzā bija aplrauta ar daschadeem faldumeem un atspih-deja un mirdseja fawā bagatibā fwezishu spohschumā. Klahht bija Widsemes zeen. gubernatora lungs, wina zeen. kundse, kā ari wehl daschu komiteju dahmas. Kad flimee bija apsehdu-schees leelā rinki eglitei aplahrt, tad preesteris Kueschewa t. fazija ihstu runu, flimohs usazinadams, lai nepeemirsoht to mihlestibu, ar kuru kohpti Rigā. Pehz tam junkuru fshohlas fshohlent nodsehdaja fwehtu dseefmu un tad flimee tika ap-dahwinati. Dahwanas bija sekas, silti aprohtsch, wilnaina katla drahnas, krekli u. t. pr.

Tai nakti no pirmas us ohtru Seemas-fwehtlu deenu isde-wees flepenas polizejas agenteem useet weetu Maslawas Uhr-Rigā, kahdu wihnusi us Romanowkas, kur uslawejees kahds no sen melleteem laupitajeem, prohti saldata dehls F. G., kas lihds schim bija sinajis no volijejas rohlahm paslehtees. Tai gan minetais laupitajs F. G. turejees preti, gan ar nafi durdamš, gan ar rewolweri schaudams, tad tomehr wusch tika fakerts.

No Widsemes mums peenahjis schahds raksts: Walschā parakstijees ir no Gaujenes un Palmanes Numister drau-dschm 500 rubulus fudr. fanehmis preeksch diwu gultu us-tureschanas tani no Tehropatas eeriktetā flimnizē Sistowas pilsehtā preeksch kara eewainoteem.

Schē apleezinadams, ka scho naudu esmu dabujis, es — patš ar fawahm azim muhju dubshigo brahtu grehtumus un zeechanas redsejis. — issatu sifsnigu pateizibu minetahm drau-dschm par to pateesi kristigu mihlestibas dahwanu. Par pee-minu schim mihlestibas darbam dabuhs latra no schahm abahm gultahm Sistowas pilsehtā gatwas galā masu tahpeliti ar schahdu usrakstu us pirmas gultas tahpelites:

Weena gulta isrihlota no Gaujenes Lutera draudses Wid-semē. Us ohtras gultas tahpelites:

Weena gulta isrihlota no Balsmanes Aumeister Lutera-draudses Widsenē.

Lehrpatā, tai 7. Dezemberi 1877.

Profesors Dr. G. Bergmann.

No Randawas. Bahr Plewnas eemefchanu Randawā raksta tā: „Zeen. redakcija! Zaur fawu lapu Zuhš mums sirojot, la wifā walsti Plewnas eemefchana fwineta; alkaujeet, la es jums atkal siroju, la Randawā pee fchihs fwinefchanas Plewna eememta. Kamehr daschi eedfihwotaji gahja pa eelahm ar musihku un kleegefchanu, tamehr starp muhju pogasta floblas, kuru Alkermana lga nu jau lohti ilgi bef laut kahdeem ihpafcheem puhlineem gohdam wada, un starp Tschaputa faimneeka Blumberga lga masas floblinas flobleneem ktuwa iskarohs wez' un wezš naidš, ne wis ar muti, bet ar darbeem — kahrtigi un pilnigi pehz kara strategilas likumeem zaur „Plewnas eemefchanu.“ Daschi melsh, la starp abeem floblotajeem jaw no fen laikeem pastahwoht ihsta amata-brakhtu mhlestiba un la wini tabehl tagad efoht lohti nofklumufchi par fawu mahzektu kara beigahm. Par kara-lauku bija isredsehts muhju tirgus plazis, par Dšman-Pafchu muhju Schanitis un par Skobelewu un Hurko tee weiklakee Alkermana l. behni. Kā prohtams, beidsamajee uswareja un kara-laulā palika wairaf eewainotu. Waj lahdi ari kritufchi, to es wehl nesinu. Warbuht la fihlatas kara-sinas to isflaidrohs. — Tanī pašchā reisā ari lahdi diwi flaktera-selli us jawu rohlu kahdu 14 gadus wezu meiteni turejufchi par Plewnu un pee tam apgrehkojufchees pret kriminal-strahpes likumeem. — Man leekahš, la muhju polizejas fpehks buhtu japawairo, ihpafchi tad atkal Adrianopeles un Konstantinopeles eemefchanu fwinefim.“

Til tahl muhju Randawas korespondents. Sinams la mehs par fchim sinahm atbildibu ne-usnemam; bet ja tahš buhs nepareisas, tad jaw Randawas floblotaji tahš gan isflaidrohs. — „B. S.“

No Kuldigas. Kā tureenās awise „Gold. Anz.“ sino, tad tai 21mā Dezemberi Kuldigā bija pilsehtas aistahwu zefchana, prohti treschas schkizas aistahwu wehlechana. Dhtra schkiza fawus aistahwus zefchoht nahkofchā gabā tai 4tā Jauwari.

No Jganu semē. Kā „Esti Postimees“ sino, tad Jganu semē dauts weetas ar leelu gamilechana fwehtijufchi Plewnas eemefchanu. — Tahlak sa pate awise ari sino, la Urbs muishā laudis pašchi par fawu noudu usbuhwejufchi jaunu floblas namu. Leelstungs nospreedis doht il gadus 15 rubtus teem labokeem un tšchallakeem flobleneem par dahwanu; leelmahte dahwinajufe floblas-ehrgelites.

No Mehwaes. Mehwaes pilsehta jaw 4. Dezemberi bija nobeigufe fawu pilsehtas aistahwu zefchana. Werlak israhdiyahš, la neweens jaunohs pilsehtas aistahwus us pirmo fapulzi nefafauza. Tahdā buhychanā gubernators usdewa birgermeisteram, lai pilsehtas aistahwus fapulzejoht un tas ari tai 22tā Dezemberi nonta. Pilsehtas aistahwi tika fapulzeti un apwehrinati un ar to nu eefahltas wisu jaunā amata darifchanas.

No Peterburgas. Muhju augsta Keisara dehli, Besarewitschs Trohnamantineeks, leelstis Blodimers Aleksandrowitsch un Aleksejs Aleksandrowitsch, la „Golos“ dabujis sinah, pahbraufchoht tai 22. waj 23. Dezemberi Peterburgā. Tai 17. Dezemberi leelstis Trohnamantineeks isbraufchoht is Bu-

karestes un no tureenās ar abeem leelstieem bef kawefchanas taifni dohsholees us Peterburgu.

No Pleflawas. „Golosam“ bija is Pleflawas peefuhfita fina, la tur teateri fpehlejoht flawena dseedataja, Riez-Nowinski gappascha, peegahjufe par tuwu pee kahdas lampas, tā la winas karlatana kleits aisdegahš. Schi fina tika ari no dauts zitahm awisehm is „Golosam“ usnemta un ari mehs to faweem lafitaajem pafneedsam. Tagad nu lafam schejeenas Bahzu awise „Rig. Zig.“ kuzai no Pleflawas fina peefuhfita, la „Golosam“ nepateeru sinu laudis laidis, jo mineta dseedataja Riez-Nowinski kundse fchim brihscham pee fptrgtas wefelibas un nefa nesina no degchanas. Kā rahdahš, tad kahds flepens minetas dseedatajas naidneeks schahdu netaisnu sinu laudis laidis, dohmadams zaur to dseedatajai kahdu neflawu jeb nepatufchanu fazelt.

No Odesas. Kā no tureenās teel sinohts, tad malka Odesā tagad efohtlohti dahrga, til dahrga, la malku mahzinahm pehel, malka par pudu (40 mahzinahm) 30 lhdš 35 kapeikas, tā la gan war faziht, la dascham nabaga rohlpelnam weeglaki nahlahš maifi nopirktees nefa malku.

Kara sinas.

Wifu pirms pafneegfim tahš kara-sinas, las fchinis deenas no kara-lauka pa telegrafu atnahlfchās.

No Bogotes tai 21. Dezemberi. Generalis Gurko is Tschifenas sino: Genaidneekem pakaf dfenotees notifahs fihwa laufchanahš pee Bugrowas, kahdas 30 lhdš 40 werstes no Sofijas. Generalim Welaminowam tur usbruka 12 Turku batatoni, kam jahtmeefti un 8 leelgabali lhdšā bija, un lai gan wini no wifahm pufehm ar leelu fparu usbruka, tad tomehr generalis Welaminows tohs fakahwa, tā la teem bija behgfchanai japadohdahš, pee kam muhfeji weenu Turku karohgu eeguwa. Turki atstahja wairaf nefa 1000 kritufcho un eewainoto us jihnischanahs weetu; muhju pametums, kritufchohs un eewainotohs kohpā faskaitoht, bija 200. — Gelfsch Schandornikas muhfeji eeguwa 10 Krupa taistohs leelohs tehrauda leelgabalus. — Generalis Gurko dohdahš us Sofiju.

Generala Dandewilles kara-pulleem tai nakti us 17. Dezemberi bija us Babagoras kalnajeem breefmigs fneega-putenis un wehtra jabahzefsch. 53 saldati nofalufchi, 10 wirsneekem un 810 saldakeem lohzefti no fala apfahdeti.

Trohnamantineeka kara-pulleem bija wairaf kautinu, no tureen tas leelakais kautinfch bija pee Tscholaderes zeema, tur lhdš fchim Bafchibozuki mehdsā fapulzetees. Zeems tika uswarehts un nodega.

Starp Ruffschuku un Dschurdschewu bija schaufchanahš ar leelgabakeem.

No Peterburgas tai 25. Dezemberi. Leelstis Nikolajs Nikolajewitschs angftam Keisaram atlaidis schahdu sino: Tai 22. Dezemberi bija kautinfch pee Braschewnas zeema un Sofijas pilsehta tika no muhju kara-pulleem eememta. Muhju pametums bija fikai 24 kara-wihri.

Tai pašchā deenā atnahja us Peterburgu schahda fina: Muhju pafaudejumi par Balkana kalneem pahri eijoht ir israhdiujufchees par dauts masakeem, nefa preefch tam bija sinohts; muhju pafaudejumi tai 19. Dezemberi bija lahdi 350 un tai 20. Dezemberi lahdi 200 karewiji. Turku pametums turoreti ir lohti leelš. Pee Tschkowages un Arab-Konakas tika leelš pulks flimu un eewainoto Turku atrahš. Turpat

atradahs Anglu lasarete (slimnize) no „Sarkana krušta.“ Trohnamantineeka kara-pulkeem bija wairal preefch-pulku kautini pee Gagowas un Salonikas. Diwi strehneeku rohies no Dohotskas regimentes isfina Boschibozukus is Slanizas zeema, tursch zeems nodega.

Tai 26. Dezemberi no Peterburgas. Tai 24. Dezemberi teel is Bogotas sinohts: Tai kautina no 19ta Dezembera pee Tschkisenas tika eewainohts un fawangohs tas Anglu deenastā stahwedamais palkawneeks Bakers, kas Turku kara-pulkas eestahjees bija pee kauschanahs dalibu nehmis.

Tai 25. Dezemberi teel is Bogotas sinohts: Tai 22ra Dezemberi muhsu kara-pulki musiblim spehlejoht eegahja Sofijas pilsehtā; pehz tam tika Deetra kalposchana notureta. Tagad ari peenahlfuschas schahdas siblakas sinas: Tai 21. Dezemberi generalis Gurko taifjahs ar 12 bataloneem no seemela puses Sofijai usbrukt, kas bija bes apzeetinaumeem. To pamanijuschī Turki pa nakts laiku dewahs us deentwidus pusi no Sofijas ahra, eepreefch Sofijas pilsehtu islawpijuschī un tohs jo pahrtikuschohs un eewehrojamohts Bulgarns lihds panemdami. Turki aifwiltahs us Ristendsches pusi. Tai 22. Dezemberi deenai austoht muhjeji pilsehtā eegahja, no pilsehtas eedfihwotajeem ar leelu gawilefchanu apfweizinati. Trefcha gwardijas kahjineeku diwisija ar faweem pulkeem eenehwa Petrischewu. Jachtneeki dewahs us Kaloseru Dtlukioju, Ichtimanu un Somalowu.

— Rā is nupat pafneegtahm telegrafa-sinahn redsams, tad muhjeji Sofiju eenehmuschī; lai gon eenehmichana pate notika tā fakohht bes plintas schahweena, tad tomehr bija puhliu deesgon, lihds tik tablu tika, lihds Sofija bija fapneegta. Ta fihwaka zihnischanahs bija pee Bugrowas (30 lihds 40 werkes no Sofijas), pahr kuru zihnischanohs jaw telegrafa-sinas tika peeminehts. Generalis Gurko sino tā: Ap to paschu laiku, kad ziti muhsu pulki tahs no Turkeem aistah-tahs fkanstes eenehwa, ziti atkal Turkeem palak dfinahs, iszehlahs fihwa kauschanahs pee Bugrowas. Tur stahweja generalis Welaminowis ar 5 bataloneem no 31mahs kahjineeku diwisijas ar 6 leelgabaleem un ar weenu Rawfajijas kasaku brigadi. Schim muhsu pulkam usbruka 12 Turku tabori (bataloni) ar jachtneekem un 8 leelgabaleem, kas no Sofijas bija nahlfuschī. Wini aplenza Welaminowa pulku no trihs pusehm un stipri schaudami muhjejeem usbruka; muhjeji kahwa eenaidneekem us 50 sohleem tuwu peenahkt un tad wisi us reisu us tuwo eenaidneeku schahwa. Iffchahwuschī muhjeji tad ar bajonetehm Turkeem usbruka. Afinaia zihnischanā, kura muhsu duhschigee kareiwji Turku karohgu eeguwa, tika Turki atdfihī atpakal, kas behgdami 1000 krituschō un eewainoto us kara-lauka atstahja. Muhjeji behgdameem Turkeem dfinahs palak.

Bes fchi flawena kautina ari ziti darbi bija pastrahdajami (ihpafchi gruhtha pahreefchana par Balkana kalneem, ko telegrafa sinas peeminejam), lai ne tikai Sofiju waretu eeguht, bet ari winas eeguhschana mums buhtu drohscha un mehsh to preefch tahlakeem kara-darbeem waretum isleetahht. Tahdā buhschanā ari tika isfubtiti muhsu jachtneeki us Somalowu, Ichtimanu, Dtlukioju un Kaloseru, jeb ar ziteem wahrdeem fakohht, muhsu jachtneeki pa datai ir dewuschees us to zetu, kas wed us Filipopeli, pa datai us zetu, kas stahw ar Schipku faweenoschanā. Pa to starpu ari fina atnahkse, ka generalis Radezki pee Schipkas par Balkanu pahrgahjis.

— Zil gruhthi muhjejeem nahlahs Schipkas zeta weetu aistahweht, pahr to raksta kahda ahrlemes awise tā: Tur (prohti pee Schipkas) bijis tahds breefmigs fneega putens, ka neweena dshiba dwehjelite newareja sem klaijas debeshs ahra usturetes. Balkim (waktneekem) wajjodseja no fawahm weetahm atlahptees un patwehrumu mafas buhdinas mehleht. Behtra bija til stipra, ka daschas buhdinas, kas pee lohkeem bija beestiprinatas, tika awgahstas. Wiraneeki, kas Sibiriā un Seemetu Kreewijā pa seemu bijuschī, teizahs, ka tahdu breefmigu negaisu ne-efohht weedfihwojuschī, ka fche us kalneem pee Schipkas zeta weetas. Sirgi, wehrfchi un wifabi ziti kustiwi patwehrumu melleja lehgeri. Pee wisa ta muhsu kareiwjeem wajjadseja wehl fargatees, ka Turki, schahdu negaisu isleetodami, muhjejeem nesinoht ne-usbruhl.

— Tahlaki pahr kara-notikumeem runajoht mums wehl japeemin, ka muhsu baterijas Dschurdschewā tai 17. Dezemberi pamanidamas, ka kahdi 2000 salderi ar 4 leelgabaleem Ruffschukā us deentwidus pusi marscheereja, fahka us schew schaut; weena humba laimigi trahpija Turku sirgoem un leelgabaleem, tā ka Turki tuhda atpakal dewahs, aif schofejās dambja patwehrumu melledami; muhsu 16. baterija, ispraf-dama, ka Turki us zetohfni atpakal eedami us schofeju atkal usees, fawus leelgabalus us to pusi mehkeja. Kad nu Turki us schofeju usnahja, tad muhsu baterija schahwa un trahpija ari kahdu tur tuwumā buhdamo mahju. Tai 18ta Dezemberi muhsu baterija ari druzjta schahwa un Turki wretī schahwa.

— Tahlaki pahr kara-notikumeem runajoht, waram wehl schahdas telegrafa sinas pafneegt. Tai 25. Dezemberi no Bogotas teel sinohts: Tai 21. Dezemberi generali Dandewille un Broks ar faweem pulkeem eenehwa Slatizu. Turki us rihta pusi atlahpahs. Dandewille pehz tam ar faweem pulkeem eenehwa Laschenu. No Petrischewas, ko muhjeji ari wehlat eenehwa, Turki atlahpdamees dewahs tai 22. Dezemberi us Tatar-Basardschikas pusi. Muhjeji wineem dfinahs palak un nonahja lihds Poibrenai, tursch zeems wehl atroh-nahs Turku rohlās. Preefch Samalowas un Ichtimanas zeema stahw leelaki eenaidneeku pulki. — Trohnamantineeka pulkeem bija mafaki kautini pee Splenikas, Konstanzes, Sardinās, Dmurkiojas, Gagowas un Haidorkas. Pee Dmurkiojas muhjeji eeguwa 170 sirgus un daschadus kustonys. Muhsu pametums schinis kautinos bija 11 eewainoti un 3 krituschee.

Tai 26. Dezemberi no Bogotas teel sinohts: Turki, kas Slatizā bija, atlahpahs us Kosniju. Trajana zeta-weetu Teki isluhkojohht atrada, ka tureenas pakalni no Turkeem stipri apstiprinati un saldati ar leelgabaleem nostahditi. Tai 25ta Dezemberi palkawneeks Krafowski bes plintas schahweena eenehwa Achmedli un Rislū. Selenginska regimente no Slatijas nahkdama aisdewahs us Sewrefas klaijumu.

Gelfch Sofijas Turki atstahja 1500 eewainotohs.

No Serbu puses peenahlfuschas schahdas sinas: Rā no Belgrades tai 25. Dezemberi teel sinohts, tad Serbi kahdas deenas apstahjuschī ar Rischas apschaudifchanu, tapehz ka ar Rischas komandantu farunajahs pahr padohfchanohs, bet kad padohfchanahs nolihgumds neweenojahs, tad apschaudifchana atkal fahkta. — No Turku puses teel sinohts, ka Hafiz-Bafcha diwi deenas ar Serbeem pee Kurschumlas laudamees tohs falahwis, tā ka Serbeem Kurschumla, ko wini Turkeem bija atnehmuschī, atkal Turkeem bija ja-atstahj.

No Montenegreescheem ta s'ina atnahkuse, ta wini eefah-
Lufchi Antiwari apfchoudiht.

No Konstantinopeles. Ka jaw fawâ laifâ peeminejam, tad
starp Turzijas waldbas wihreem pastahw diwi partijas: weena
partija grib, lai Turzijas waldbas zil ahtri ween fpehdama
ar Kreewiju nolihgtu, un fchi ir ta meera-partija; ohtra par-
tija grib, lai karfâ tiktu wests lihds beidsamai asinu lahfi-
tei, un fchi ir ta kara-partija. Tagad no Konstantinopeles
atnahkufchas sinas, ta kara-partija dabujufe par meera-par-
tiju wirstrohku, jo Turzijas waldbas nospreedufe, ta beidsamee
fpehfti jafanem, lai waretu karu zil ilgi ween eefpehjamâ
west. Tahdâ buhfchanâ sultans eezehla Saïdu-Bafcha par
juhwas (kara-lugu) ministeri un Keusu-Bafcha war karu mi-
nisteri. Bee appreefchanas firmas Mehemeds Ruschdi-Bafcha
ta ari Namiks-Bafcha kara-dohmahm pretosjâhs, bet zaur fchahdu
pretoschanohs wini gandrihs tifa zeetumâ cemesti. No tam
nu redsams, ar kahdu fihwumu eenihd meera-partija, ta pat
eewehrojamus walhs wihrus jaw grib zeetumâ west, kad wini
fahlfufchi par meera-nolihgufchanu runaht. Bai nu karu ar
beidsameem fpehkeem waretu west, tad Turzijas waldbas iflai-
dufe pawehli, ta wisi muhamedani (wihreeschi) tai wezumâ
no 20 lihds 40 gadeem eefauzami preefch kara deenasta.
Tad Turzijas waldbas nospreedufe, 100,000 militfchus fuh-
riht uf Serbiju un ohtrus 100,000 militfchus uf Epirufu,
ja tureenâs Greekeem eefchautohs prahta uf nemeeru fazeltees,
lai tad tohs tuhliht waretu fawalidht. — Ka rahdahs, tad
Anglija Turzijas waldbu pamudinajufe, lai karu wehl tah-
laki wedoht. Anglija, ta prohtams, it labi fina, ta Turzija
jo leelakâ pohstâ nahks, jo ilgaki wina karohs, bet kas tad
Anglijai par behdu, kad Turzijai leelaks pohstis usbruhk, kad
wina ari pawifam ifscheliftu un fadruphtu, kad tikai winai
pafchâi (prohti Anglijai) tahds labums no tam atlehj. Tur-
zija fawâ iffamifefchanâ pawifam ehrotahm zeribahm pee-
fchrufehs, prohti wina zere, ta Franzija winai nahlfchoht
palihgâ un tamdeht fawam weetneekam Parihse aiflaidufe pa-
wehli, lai winfch fchini leetâ aplaufchrajahs.

Turzijas waldbas bija ari nodohmajufe, fawus kristigohs
pawalfstneekus kara-deenasta usnemt, bet fchi nodohmajufana
ifrahdiufehs par ne-isdaramu, jo kristigee pawalfstneekt leedsahs
kara-deenasta eestahtees. Turzijas waldbas ari afinuufe, ta
fchahda ifdarifchana fchim brihicham nebija weetâ; bet muha-
medani pagehr, lai waldbas to uf wifadu wihfi idara, kri-
stigohs pee kara-deenasta peefpehdama. Muhamedani Kon-
stantinopelê ar leelu draudeschanu fazehlfufchees pret kristigeem,
ta ta jabaidahs, ta muhamedani Konstantinopelê ne-apkauj
wifus kristigohs. Kristigee zil fpehdami ranga no Konstan-
tinopeles aifbraukt prohjam, bet aifbraufchana ari fawi ka-
wekti, jo kas naw ihpafchu atlaufchamu no waldbas dabu-
jis un to waijadfigo waldbas fihmi newar usrahdiht, tam ne-
lauj aifbraukt prohjam. Tahdâ buhfchanâ weegli prohtams,
kahdâ nemeeribâ tagad kristigee Konstantinopelê atrohnahs.

Beigâs wehl japeemin, ta Turzijas waldbas ar wifseem fpeh-
keem ranga apftiprinaht Adrianopeli, tur fkanstes un apzeeti-
najumus lihdama eetaifiht.

Deprezejeet feewu bagatibas deht.

Kas grib laulibâ dohtees no jums, miht jaunekti, waj tad
juhâ ari mellejat tahs meitas eerafchas un tikumus? Neweens.
— Turpreti ifkatris tuhliht fahf ifklaufinaht par naudu, mantu,

par to, zil wina ir bagata ar mahjas leetahm, — it ta gribe-
dams to pirkt jeb kahdu prezeschanahs kontrakti dadariht. Schihâ
pafchas winaâs deht ta laulibâ ari tohp faulka par „fadere-
fchanu.“ Redâ, ta tahs Deewa dahwanas tohp faimotas! Pre-
zejahs un pee wihra eet, it ta to pirkt jeb pahrohd; un tahs
laulibas norunafchanas jo wairak tohp apftiprinatas un ar lees-
lafu pareiftu padaritas, ne ta tahs prezeschanahs norunas. Klau-
fait, ta wejds laifds kaudis mehds laulibâ dohtees un teem pa-
fal darat! Wini melleja eefch bruhdes gohdigu dshwofchanu un
labas eerafchas, melleja dwehfeles labumas; un tapeh; teem ne-
bij waijadfigas rakstas norunas, ar tinti uf papihet, (ta muhfu
laifds pee dascheem noteet), wineem bij waijadfigi dwehfeles la-
bumi ween. Ir es pats jauneklis buhdams, tuhofu juhâ ta
fawâs draugus, nedâ peh; nauwas un bagatibas dshitees, bet
peh; ladeem meitas tikumeem, peh; lehprahitibas, gohdigas dsh-
wofchanas un Deewa bhiaschanas; tas tit reefch um usfwer ne-
ifftaitamu bagatibu. Ta tu mellest tahdas, kas Deewam ir lab-
patihamas, tad ari bagatibu dabuf; bet ja tu atkafst tahdas
un gluhneft peh; laizigas bagatibas, tad, Deewâ to fin, kahda
dshwe buhs wezumâ. Laulibas kahrtâ tas pamats, uf to zil-
wela laizigai dshwei buhs usfchptees. G. Kr. Preedit.

Dahwanas.

Rigas „Sarkana krusta“ beedribas dahmu-komiteja fwiteere ar fefni-
gato pateizibu pahf fchahdahm zaur VII. draufes-teejas fungu F.
Gâhtgens dabutahm dahwanahm:

No Wej-Gulbenes pilsmuifchas walhs 31 rbl., no Jaun-Gulbe-
nes walhs 17 rbl. 80 kap., no Stomeres walhs 11 rbl., no Lite-
nes walhs 10 rbl., no Bekawas walhs 9 rbl. 30 kap., no Molehnes
14 rbl., no Agulenes walhs 2 rbl. 72 kap., no Jaun-Tirfes pil-
muifchas 10 rbl., no Kropes walhs 13 rbl., no Gulbenes mahjitaja
muifchas walhs 4 rbl., no Golgowffas walhs 29 rbl. 45 1/2 kap.,
no Druweenes walhs 27 rbl., no Duhres walhs 2 rbl., no Lifones
walhs 7 rbl. 84 kap., no Simohles walhs 1 rbl.

Pawifam lohpa 190 rbl. 11 1/2 kap.

Dahwana.

Rigas „Sarkana krusta“ beedribas walbe pateidamees fino, ta
barons Nikolai Bietinghoff f. ir 324 rubfus eefuhitjis, kas no tea-
tera ifrahdiufchanas un basara Muffnes pils draufse eenahfufchi, to
tureenas draufes lohgetti isrihtojufchi.

Ilgezeemneekem par sinu,

ta Mahjas weefa pastelleschanu un ifdalifchanu laipni
usnehmees Karl Anderfohn fungs Ilgezeemâ Dinamindes eelâ
Nr. 56.

Ernst Plates,

Mahjas weefa ihpafchneeks un redaktors.

Dahwanas preefch flimeem un eewainoteem fareiweem

fanehmu 11 rbl. — kap., turu starpâ Dr. Deeters f. if Mahlpils eemalfaja
10 rbl., lohpa ar fenakeem 225 rbl. 7 kap. — Tahkafas dahwanas ar pa-
teizibu nem preti

Ernst Plates,

Mahjas weefa ihpafchneeks un redaktors.

Raudas papihru-jena.

Rigâ, tai 30. Dezember 1877.

Papihri	prastja	malfaja
5 procentes infkripzijas 5. serijas no 1854	—	rubl. rubl.
5 „ prehmiju biketes 1. emisijas	228 1/2	228 1/2
5 „ „ 2. „ 2. emisijas	224 3/4	224
5 „ Rigas namu fihlu-grahmatas	—	—
5 1/2 „ hipoteku fihlu-grahmatas	—	—
5 „ Widfemes fihlu-grahmatas (ne-uffat.)	99	89 1/2

Atbildedams redaktors Ernst Plates.

Sludinafchans.

Mugstaka 4-klasiga skohla Zelgawina (Friedrichstadt.)

Uf jaunu skohleni war peeteiktes no 4. Janwar
fahkoti, pee skohlas preefshneeta. Mahziba fahktees
9. Janwar 1878. gada.

Skohlas preefshneets: **K. Schilling,**
Zelgawina (Friedrichstadt.)

Skohlas-grahmatas

pahrdohd wifabās walodās uf brishumā fahkdamohs
skohlas laifu

J. C. C. Kapteina

grahmatu pahrdohtawa, Telfch-Rigas leelajā Kaleju-
eelā N 4.

Dishwotlis preefsh fuhmana ar
filu stali ir ishbrejams Mastawas Mhr-
Rigā Sebrmanu-eelā Nr. 2.

Uf Katrines dambja mājā Beena-eelā
ir ta mahja Nr. 3 pahrdohdama. Tu-
walas sūns turpat pee ihpashneeta.

Jauna sahle

pee **Matichu** basnizās-frohga tiks ohtdeen, 10
Janwar 1878. g. pulstā. 4 pehz pufdeenās eefahkoti
eefwehtita ar

konzerli

weefigu wakaru

pee **Ulricha** musitas. 2
Gefahkums „Sarlanam-krustam“ par labu.

Zeribas beedriba.

Pitna saputze fwehtdeen tai 8. Janwar 1878
pulksten 1 pehz pufdeenās.

Deenas fahrtiba.

1) Mehkenu nodohshana,
2) Preefshneezibas, komitejas un rewidentu zel-
shana uf 1878. gadu.

NB. Beedru fahrtes ja-usrabda. Preefshneeziba.

Jaunas muischas

(Krimuldas draubjes) pagasta peederigeem, kas
Rigā dshwo, teel finams darhts, ka 19. un
20. Janwar 1878 fchahs walšs mežatais Ditrnawu-
eelā (Mühlenstr.) Raibafaka mahjweetā jaunās pa-
fes isdohs.

Rig. Latw. beedriba.

Sestdeen, 31. Dezember 1877, tā Silwestra wakarā,
jauna gada fagaidishana.

Dseedaschana no jautta un wihpreefshu kohra,
un flaweeru musita.

Pulksten 12 nakti:

Deza gada atwadishanahs un ianna gada
apstweizinaschana.

Ge-teschana beedreem des mafas.

Gefahkums p. 9. waf., beigums p. 1 nakti.

Swehtdeen, 1. Janwar 1878. gada, tā jauna gada
deenā

balle.

Biletis: preefsh beedreem tā dahmahm 40 kop.,
preefsh lauzneekem 1 rubl. — Gefahkums pulstā.
1/2 9 waf.; beigums p. 3 rihā. — Beedribas ruh-
mes taps fleghtas p. 4 rihā.

Beedru fahrtes uf 1878. gadu usrahdomas.

Kahrtibas komitija.

Zonatana beedreem

par simu, ka fwehtdeen tai 8. Janwar pulstā. 3 pehz
pufdeenās tiks notureta general-sapulze jeb gada
rehkinumu nodohshana, un pee tam preefshneets ar
manias glabataju no fama amata atkappjajs, tur
jauni wehlejami.

Beedri teel lahāti, pilnigi kohpā fanahst un bee-
rtibas fahrtes jeb lafes grahmatinas ja-usrabda.

Preefshneeziba.

Tai 19. Dezember fch. g. ir Kohnfes
Kerkau frohga general-sapulze pee
Klaunstein Kalna-frohga pulstā. 6 wakarā nofagta
ar wifu eeluhgu kirchbruhna fehwe ar melnahm
firihpahm pahd muguru, melnahm fehpehm un melnu
astl. Kamanas bija baltas, bet newis pehrwetās,
kurās atradahs 55 stohpi brandwijnā. Wifa fahde
kohpā itaija fahdus 200 rbl. — Kas fcho fagumu
usraditu, tas dabuhs

50 rbl. pateizibas-algu

S i n a.

Neween Wahzsemē, bet ari paschā Englande atrohдахs tahdt blehshā, kas uf
fawu fliktu prezi wirsū st to stempeli, fahda ir teem fen isflaweteem un pasihsta-
meem fabrikanteem, zaur ko tad daschs zilwets ari muhsu semes gabalā teel ap-
mahnehts. Lai nu tahdas blehnas wairs newaretu isdariht, esmu ar weenu no teem
wezakeem un wifu-wairal isflaweteem Englandes fabrikanteem Schesfield pilsfehā
notafshis tahdu kontratti, ka winam buhs uf wifahm preefsh manas gruntigas
Englischu magashnes apstelletahm leetahm manu, zaur kontratti weenigi man peede-
rigu sihmi jeb stempeli wirsū st. Sāhi sihme tā istfatahs:

Par wifu to prezi, uf luru fchahda sihme atrohdamā, waru apgalwoht, ka ta
ihstēri laba un teizama; pirzeji latrā jaunā prezēs palā atradihs fchahdu simu ar
manas rohkas apalschrafsu.

John Reddie,
Riga & Sheffield

Augsta laime!

uf jaunu gadu

Uhdra Jahnam Bitteneekōs.

Lihishu Kahrtis.

No Rigas pilsfehā fassa-kolegiuma tiks ta pils-
fehāti peederiga Bahrdaugawa apafsch pilsfehāts
muischas Olaines, Olaines dshelsheta stanžijas tu-
wumā atrashamohs Grehnbofa ar tahm turkht pee-
derigahm semehm, kas postabw is:

3,16	puhraw. anglu- un faku-dahja,
181,58	" librumu,
287,76	" piawu,
727,51	" ganibu un purwoju,
63,28	" neberigas semes,

tā tad pawisam fahdas 1263,29 puhraw, no 23.
April 1878 fahkoti uf 24 weenpafat ohten nablo-
fcheem gadeem, tas ir libhs 23. April 1902 isrenteta.

Teē, tuzi wehletohs fchohs semes-gabalus uf renti
rent, teel zaur fcho usajinati, ainahst tai uf 12,
19. un 26. Janwar 1878 par ohtre reisi noliktā is-
fobhishanās-terminā ap pulstā. 12 pufdeenā, bet lai-
tus jaw eepreefsh deht nolihgumu zaur atfchanaš
un parafshichanas, tā ari pagehretahs drohshibas
fagahdashanās deht peeteiktes pilsfehāts fassa-kole-
giuma lanzeleja. 2

Rigā rahusti, 20. Dezember 1877.

No pilsfehāts fassa-kolegiuma tiks is Dh-
laines mešha 700 kubit-afis behrsu, pree-
fshu, atfchānu un eglu dehsinama malka leelatās un
mafatas dalās wairafshohshana turpat uf weetas
ishtrupoti. Teē, tuzi wehletohs fchahdu malku pirt,
teel zaur fcho usajinati, tai uf trefchdeenū 4. Janwar
1878 melnu isfobhishanās-terminū atrahst pulstā.
10 no rihā tai uf Baustas leelzeka atrashamohs
Flamin-frohgu (Flammenkrug), lai waretu fawus wai-
rafshohshunus isfajibit, bet eepreefsh jaw lahus deht
nolihgumu zaurfahichanas peeteiktes Rigas fassa-
kolegiuma lanzeleja. 2

Rigā rahusti, 22. Dezember 1877.

Bihrinu un Babaschu

pagasta wezake isdohs Rigā dshwodameem pag. loh-
jekteem pases. Tadeht teel usajinati Bihrima pee-
derigi lohjekti 7. un 9. Janwar

Mites wefnizā

un Babaschu pee teela Wanaga 10. un 11. Jan-
war 1878 pee pagasta wezakeem peeteiktes. —

Bihrin un Babaschu pagasta maldichanā, 19.
Dezember 1877. S. Dns un P. Keison. 1

Weens kolps un mobzeklis

preefsh fahdas dshpreemu pahrdohtawas teel melleti
Kungu-eelā Nr. 19.

Sehni

teel no fahda fshlotaja pansionu melleti un teel
wias finashanās preefsh kreis-skohlas jeb preefsh
pinnashana gruntigi fagataroti Bahnhof-eelā N 7,
1 trept augsti, Antipowa namā. 6

Skohlneeki un pansioneri atroh at-
tal manā priwat-skohlā usnemshānu Mhr-
Rigā Kalku-eelā N 20. Skohlotajs A. Pfugner.

Priwatstundas

Kreemu, Latelau, Wahzu un Franzoschu wa-
lobās teel no fahda fshlotaja mahjitas, kuresch ir
universtieit mahjites. Zapeiteizahs Bahnhof-eelā
N 7, 1 trept augsti, Antipowa namā.

Turpat teel ari gruntiga mahziba pasaregta flā-
weeru spehleschānā. 6

Balsams

pret matu-iskrishānu un galwas-ahdas planstahm,
no dascheru ahstehm pahrbauhitis un par labu at-
rafs lihshelis, ir dabujams pee

A. D. Werbigli,
Kungu-eelā N 10.

No jensures atwehlehts. Rigā, 30. Dezember 1877.

Driehēts un dabujams pee bilshu- un grahmatu-briletaja Genst Plates, Rigā pee Pedtero basnizās.

No polizejas atwehlehts.

Ihstā laikā.

(Stātes Nr. 52. Beigums.)

„Ne šhē,“ wagare fajija, runu atkal usnēdams. „Ar tewi weenu pašu gribu runaht.“

Dhsols wagari noiwēda us klehti un tad winam prasija, kas winam ko runaht. Wagare kahtu laizinu apdohmajahs, it tā to riktigo wahrdu newaretu atrast un tad fajija:

„Es tew ihsti un strupi teifschu, kapehž schurp atnahzu. Sawu dehla deht atnahzu. Puika tawu meitu eemihlejis, winšch to par waru grib prezeht. Man gan labaki buhtu patizis, ka winšch kahtu pilaschētnēzi buhtu israudstijis un ne wis dsimtzilwēka meitu, bet winšch, teizahs ka bes tawas Annas newarohht buht laimigs un wina laimei negribu par schkehrstii buht.“

„Manu meitu winšch grib prezeht?“ Dhsols issauza pufs brihnodamees, pufs sabihjees.

„Tawu meitu,“ wagare peebilda. „Puikam naw til dandis tahs duhšchās, pašcham atnahht un ar tewi runaht. Tu jaw sini, kahds winšch kaunigs, tapehž es atnahzu pee tewis, Annu bildinaht.“

„Annu bildinaht?“ Dhsols issauza, us wagari ar platahm azim flaidamees un bahls palikdams.

„Nu ja, tawu Annu. Tew jaw til weena meita ir!“ wagore sapihžis eesauzaha. „Kalabad tu us mani tā flatees? Waj tew tas gohds par leelu isleekahs, manam dehlam par feewas-tehwu buht? Leelkungs winam apsohlijis manu weetu kad es mirschu, un wagares weeta pee muhsu leelkunga naw smahdejama weeta.“

Dhsols wehl newareja sawu brihnofchanohs sawaldiht. Sawu behrnu, sawu meitu, furu winšch mihleja tā sawu agu sibli, lai winšch dohdohht wagares dehlam, schim neleetim, kas wehl sliktats rahdijahs buht par sawu tehwu? Winšch puika buhdams ar leelu preeku flaitijahs kad tehws nabaga laudis kuhla un kahwa.

„Tad jel atbildi,“ wagare atkal jautaja.

„Mana meita neder preeksch juhsu dehla,“ Dhsols atbildeja. „Turklaht es ari nesinu, waj wina jaw zitam naw sohlijusehs, waj wina juhsu dehtu warehs mihleht.“

„Gan jaw mihlestiba radisees,“ pasmehjahs wagare. „Waj tad tew til mas waras par sawu behrnu, ka tu nedrihtsti teikt: nem to! Un kapehž tad ta meitene preeksch mana dehla lai neder? Es jaw winam palihdsefchu, wina par labu faimneerzi ismahziht. Sinams tu to meiteni esi druzgin islutinajis, bet paldees Deewam, mans dehls naw tahds mihstfirdigs, winšch to stingri turehs, kad wina buhs apprezejis. Saki ihsti un strupi, ja jeb ne!“

Dhsols brihtinu fanehmahs un tad flaidri un drohschi atbildeja: „Ne, es sawu behrnu newaru juhsu dehlam doht.“

Wagare palika farkans no dufmahm, bet winšch sawaldijahs. „Tu newari?“ winšch teiza. „Tā — tā! Un kapehž tu newari? To tatschu tu man wari pateikt. Es to labprahht sinatu.“

„Ja, to juhs dabuseet sinahht,“ atteiza Dhsols, sawu ihgunumu newaredams ilgaki sawaldiht. „Tapehž to newaru, ka meita man par mihlu un par labu, lai wina juhsu dehlam dohtu! Wina man ir par labu preeksch wagares par feewu, kas sawus brahtus un mahšas mohža ar neschehtigu zeestir-

dibu. Statatees ween us mani dufmigi, es sinu, ka juhs mani tagad jo wairal eenihdefeet neta libds schim; bet es negribu juhsu draudsihu nopirkt ar sawa behrna nelaimi, un tapehž nekad ne-attauschu, ari tad ne, kad mana meita pate to wehletohs.“

Wagare nifni pasmehjahs un draudedams peegahja Dhsolam tuwu klaht.

„Un schi ir tawa atbilde? Schis ir taws beidsamais wahrds?“ winšch prasija.

„Mans beidsamais wahrds!“ Dhsols atteiza.

„Tu to noschehlofi, tā tu nekad wehl sawu wahrdu neesi noschehlojis!“ wagare no dufmahm pahraemis issauza. „Es tawu augstprahhtibu laustschu, tawu sishwo kumbri lohzišču! Dihri jafmeijahs: tawa meitene par labu preeksch mana dehla; us zeetem nometees tu mani kuhgfi, lai mans dehls tawu meitu til nem! Dsimtzilwēks, wehrgs tu esi un wairal nekās! Schodeen wehl, ja leelkungs to pawehl, war mana pahtaga pa tawu muguru danzohht! Us muguras es tew gribu kairu wahrdu asinainu usrafsiht, ko tu schodeen us mani runajis!“

Dhsols nobahleja. Ari winšch tila fagrahhts no dufmahm un ihgunuma.

„Es sinu, ka juhs pee manis atreehfatees,“ winšch atteiza, „darat to, es to pazeetischu, bet mana behrna laimi jums neklauschu famaitahht.“

Leela nitnumā wagare isfrehja pa durwim ahra.

Ahtreem sohtheem Dhsols pa klehti staigaja. Ruhpes wina firdi pildija un tatschu winšch pats apsinahs, ka zitadi newareja dariht, ja negribeja sawu behrnu upureht. Wehl preeksch weenas stundas tikai laime un preeki preti smaidija, tagad neparedsamās ruhpes draudeja. Winšch ar rohku pa peeri pahrbrauzija, it tā ruhpes gribedams nobrauziht. Ne preeksch fewim winšch ruhpejahs, winšch wifu ar pazeetibu buhtu panesis, bet preeksch sawejeem. Winšch jaw gadeem wagari pasina un sinaja wina sdihtigu un atreebigu garu.

Dē Wilis ahtreem sohtheem klehti eenahja.

„Tehw, kas ir notizis?“ winšch prasija. „Wagare nifns un draudedams aigahja?“

Dhsols zeeta flufu, pahrdohmadams, waj dehlam wifu pateikt jeb ne, lai wina preezigs prahts us tuwejahm kahšahm netiktu apbehdinahhs. Pehž kahda brihtina winšch teiza: „Ne kahdas swarigas leetas, Wili, tu wari apmeerinatees. Tu sini, ka wagare lehti fadufmojahs un paleek drihs nifns.“

„Bes eemešla jaw nebuhs dufmojees?“ Wilis teiza.

Tehws sawejahs atbildeht.

„Waj tu, tehw, man ne-ustizi, ka sawejees atbildeht. Ne-esinu wairs puika, un kas tawu firdi spaida, to ari es waru panest. Saki, kapehž tu ar wagari fakildojees?“

„Wina dehls grib muhsu Annu prezeht un wagare bija atnahžis mani bildinaht.“

„Muhfu Annu!“ Wilis issauza brihnodamees.

„Tā gan,“ Dhsols atteiza.

„Un tu wina tatschu atraidiji?“

„Zitadi tatschu newareju? Annas laimi newareju tahdam zilwēkam upureht. Es winam flaidreem wahredeem teizu, ka mana Anna par labu preeksch wina dehla. Winšch bija dohmajis, man gohdu parahdiht, pehž manas meitas preze-

dams, tapehz winfch jo wairaf fadufmojahs. Bet es newareju zitadi."

"Tu newareji zitadi," atteiza Wilis. "Wagares dehsle ir wehl zeeftridigaks par fawu tehnu. Waj wagare ari tew draudeja?"

"Draudeja un peemineja, ka es fawus wahredus noscheblofchoht. Winfch fawu draudeshanu ispildihz, es winu pasihstu. Kad wira draudeshana til mani aifnemtu, tad es neko nefazitu. Tagad tu wifu fini, bet, Wili, nefaki neko ne mahtei, nedf Annai, nedf ari Marijai, kapehz lai winas preefch laika nobehdajahs. Es til baidohs, ka wagares atreebshana nenahf ahtrakti nefa dohmajam."

"Es no wagares masaf bihstohs nefa tu!" Wilis eefauzaha. "Zik reis winfch mums jaw naw draudejis. Bes leelkunga pawehles winfch mums neko newar daricht un leelkungs tagad ir laipnigaks pret mums, zitadi winfch man nebuhtu to atwehleshanu dewis."

Dhsols nefazija nefa, winfch negribeja dehlam teikt, ka uf leelkunga laipnibu ari il reisas newar palaistees.

Kahsu rihts atnahza. Geluhgte weefi bija Dhsola wahja fapulzejuschees. Titai rets kahds is zeema laudim truhla. Jautriba un lihgsimiba bija wifur manama. Alus truhla gahja no rohkas rohla, uf labeem meescheem usdseroht.

"Schodeen nebuhs neweenam manâ mahja flahpt!" Dhsols issauza. Un ari neweens neflahpa, jo weefi bija pee galda noschduschees, brohlasti paturedami, eekam laiks peenahza uf basnizu braukt.

Glihtâ un kohfchâ kahsu apgehrbâ tehruvschees eenahza Wilis ar Mariju pee weeseem un teesham wareja teikt, ka reti tahdu fmuku pahri bija zeemâ redsejuschi. Laimu un preeks winu azis fmaidijahs, ka to ari Wilis patâ apleezinaja fazidams: "Es esmu til laimigs, ka es wifai pasaufei rahditu, ka man ap firbs."

Laiks peenahza, fur bija uf basnizu jabrauz. Dischais wedejs nostahdija puifchus un meitas kahrtigâ rindâ. Winam schodeen bija ta wala pawehleht.

"Raugait, ka neweenai naw pikts woigs!" winfch issauza meitahm. "Dauds lihgsimibas un jautribas preefch laulibas nosihme laimigu dsihwi laulibâ. Efat jautras, zitadi es peeri faraukfschu, kad juhs ka bruhtes uf basnizu braukfeet."

Dhsolam bija fawadi ap firbi. Ar ilgofchanohs winfch bija uf scho preeka deenu, uf fawa dehla kahsu deenu gaidijis, tad ihsti gribedams ispreegatees; bet schodeen wina firbs nebija bes ruhpehm, winfch newareja ka newareja pee pilnigas jautribas tikt.

"Nu ir wifs kahrtibâ!" dischais wedejs issauza. "Nu waram dohtees uf basnizu!"

Dhsols nobahleja. Winfch eeraudfija wagari ar fawu dehlu nahlam.

"Kau, tur wehl nahf diwi, kas mums grib peebedrotees!" dischais wedejs issauza. "Leels gohds!" winfch fazija sohobodams. "Bet sinu, kapehz wini nahlfuschi. Wini dsirdejuschi, ka mums labs alus un wagarem arweenu faufa rihle. Waidfi, Wili, ja tew naw pa pilnam alus, tad mums peetrubts, jo wagare ween isdser preefch diwdesmiteem."

Ari Wilim wagari eeraugohf tumfchos dohmas prahfâ fchahwahs, bet winfch to ahrihti ne-istrahdija.

"Pasteidsatees!" dischais wedejs issauza wagarem, "juhs

redsat, ka naw wairs laika taunatees, patlaban dohdamees uf basnizu."

"Laika naw!" wagare sohobodams fmejhahs. "Laika deefgan un wehl dauds laika pa-ees, lihds basniza tikfeet. Paleekat fche pat, es jums falu!"

"Waj tad juhs mahjitaja darbu uskemfeet, ka uf basnizu muhs nelaischat," atteiza johkodomâ dischais wedejs, nemani-dams, ko wagare ihsti grib. "Man dohmahf, ka juhs laulafchanu nepratifheet, jums tee pahitari fajuks."

"Turi muti, mulki!" wagare usfaufa bahrgi discham wedejam. "Ne-esmu atnahzis johkotees. Nowelkat fwehtku drehbes un eijat pee darba, leelkungs to pawehlejis!"

"Ko tas lai nosihme? issauza brihnodamees Dhsols un Wilis reisa, pee wagares peenahfdami.

"Ko tas nosihme, to es tew, Dhsol, issklaidroschu," atteiza wagare mehdidams. "Preefch diwi deenahm es pee tewis atnahzu, gribedams kahsas tureht. Tu manas kahsas issauzi, es tawas issauzu. Waj faprohiti nu?" un tad uf ziteem pagreefees wagare wehl reis usfaufa: "Ko stahwat? Apwelkat darba-drehbes un tad pee darba!"

Ihgnums un dusmas par tahdu warmahzibu wifus kahsu weefus fagrahba. Wilis gribeja wagarem fihwi atbildeht, bet Dhsols winu attureja fazidams: "Lai paleef, Wili," winfch teiza, ar wifseem spehkeem fawas dusmas fawalddams. "Apmeerinajatees, draugi! Leelkungs manam dehlam kahsas atwehlejis, winfch fina, ka schodeen kahsas teek turetas un tapehz ari newar pagehrecht, lai juhs schodeen preefch wina strahdojat."

"Winfch newar pagehrecht?" wagare fazija mehdidams.

"Waj juhs winam to gribat leegt? Dihri jasmelijahs. Dsintlaudis juhs efat un wairaf nekas. Jums ir jallausa, kad leelkungs pawehl, jeb juhs dabuseet manu pahtagu kaudihf!"

Ishlehls stipra kurneshana, ka uf tahdu negehligu wihfi wineem fchi preeka-deena teek issaukta.

Dhsols fakohda luhpos. Winfch gribeja fawaldditees, bet zilweka spehks preefch tam nepeetika.

"Es sinu, ka efam dsintlaudis un ka mums wajaga palkaufiht," winfch issauza. "Draugi, mums japallausa. Wagare man aifwakar draudeja atreebtees, tapehz ka wina dehlam fawu meitu nedewu — ta ir wina atreebshanahs. Gefim pehzaf pee darba un ispildifim pawehli, til lihds ka mahjitajs huhs falaulajis.

Wagare no dusmahm wairs newareja faturetees.

"Ari uf basnizu juhs netikfeet!" winfch kleeedfa. "No laulafchanas un kahfahm ne runas, leelkungs to pawehlejis!"

Ishihjees Wilis nostahjahs wagarem preefchâ.

"No laulafchanas ne runas?" winfch issauza. "Leelkungs man atwehleshanu dewis un neweens mani nekawehs uf basnizu eet — wifu masaf juhs!"

"Turi muti, puika!" wagare winam uskleeedfa. Ne sohli no weetas! Tu netikfi ar to meitu falaulahs — nekad! To es tew falu!"

Fauschu dusmas nebija fawaldamas. Draudeshanas bija dsirdamas, puifchi gribeja wagarem usbrukt.

Dhsols winus attureja. "Nelahdus waras darbus!" winfch teiza. "Es steigfchohs uf pili pee leelkunga, winfch newar til neschehligs buht."

Patlaban Dhsols gribeja aiseet, kad leelkungs atnahza. Dusmigs un fa-ihdsis winfch iskatijahs.

„Kas eedrohſchinajees manam wagarem nepaklaufiht?“ winſch uſſprafija.

Emneeki iſbihjuſchees atkaphahs. Wineem bija bail no leelkunga, kad winſch bija duſmigs. Titai Wilis drohſchi gahja leelkunga preti. Winam bija ſawa laime ja-aiffahw.

„Winſch mums nelauj uſ baſnizu eet!“ Wilis teiza trihzedamā balſi. „Winſch muhs pee darba dſen!“

„Es winam to eſnu pawehlejis un jums jaklauſa,“ leelkungs bahrgi atteiza.

„Schehligais leelkungs, juhs man ſawu atwehlefchanu uſ kaſſahm eſat dewuſchi,“ Wilis iſſauza iſſamifdamees.

„Ja, bet tagad ſawu atwehlefchanu eſnu atpakal atnehmis. Waj tu warbuht gribi pee tam mani laweht?“

„To es gribu!“ Wilis iſſauza, pats wairs neſinadams, ko runajis. „Juhs nedrihſtat ſawu wahrdu lauft, titai wagare manu tehnu eentihſt un grib pee wina atreehtees.“

„Beſtauna!“ leelkungs iſſauza. „Behrgs, es tew rahdiſchu, ko es drihſtu un waru!“

Winſch pazehla ſawu jahjamo pahtagu, ko rohkā tureja, gribedams Wilim pa galwu zirſt. — Wiſapſahrt bailigi eekleedsahs. Ohſols ahtri pee leelkunga peegahja un wina rohku falehra.

„Ne tā, zeenigs leelkungs!“ winſch ſkati iſſauza ar trihzedamū balſi. „Manam dehlam taiſniba, juhs nedrihſtat ſawu wahrdu lauft, jums wajjaga ſawu ſohljumu iſpidiht!“

Par ſawa dehla laimi ruhpedamees Ohſols to bij eefpehjis dariht.

No pahrelelahm duſmahm pahrements leelkungs atgruhda Ohſolu atpakal.

„Wagare,“ winſch eekleedsahs, „ſafeeni ſcho beſtaunu, to ſuni! Winſch eedrohſchinajees pee manis rohku peclikt! Saſeenat winu, wedat uſ pili, eeflohgat winu zeetumā — es winu mahziſchu!“

„Ar welliſchtu preeku wagare ar ſawu dehlu ſafehja Ohſolu. Ohſols nepretojahs. Wilis neſinaja ko dariht.

„Tehw — tehw!“ winſch iſſauza un gribeja ſteigtees tehwu atpawabinah.

„Atpakal!“ leelkungs Wilim uſſauza, tam ar ſawu jahjamu pahtagu pa gihmi zirſdams. „Dohma pats pee ſewim un ſargees, ka ari tewi neleeku ſaſeet un zeetumā eeflohdihſt!“

Wilis ſtreipuloja atpakal. Lai gan wina bruhete, mahete un mahja brehza un ſauza, tad tomehr neweens iſ ſemneekem neeedrohſchinajahs palihdſeht. Wini bija kalpibā un klaufibā uſauguſchi, neko neſinaja no ſwabadaſas buhſchanas un rets kahds winu ſtarpā atradahs, kas ſawā laikā nebija dabujis leelkunga jeb wagares pahtagu baudihſt. Brihwa wihra prahts wineem bija ſen lauſis.

Ohſols apſlohja ſawu gihmi ar abahm rohlahm, redſedams, ka wina dehlam pahreſtibu nodara. Gan breeſmigas dohmas winam prahtā ſchahwahs, un buhtu winam kahds eerohjis bijis, winſch buhtu ſawa dehla pahreſtibu ar leelkunga aſnim nomasgajis — bet winſch neko ne-eefpehja.

„Palihdſat manam tehwan, palihdſat winam!“ Wilis uſſauza kahtbuhdameem ſemneekem; winſch pats neko ne-eefpehja, jo pahtagas zirteenu gihmi dabujis winſch bija tā apſkurbis.

„Palihdſat winam!“ leelkungs aſſahka mehdidams, lauſchu glehwunu pamanijis. „Lai tik kahds iſ jums eedrohſchinajahs no weetas kuſtetees, un lihds nahwei liſſchu ko pert, kas man neklauſis, tā ſuni, kas ſawam kunga lohſch. Palih-

ſſat winam! Gan es tohs wahrduſ tam puikam peemineſchu. Dſimtlaudis juhs eſat! Trihzeht un drebeht jums wajjaga, kad mani eerangat, kad manu balſi dſtrdat. Ne azis jums nebuhs uſ mani pazelt! Jums tahs muguras par ſihwahm, gan pahtaga tahs padarihs lukainas. Citat pee darba, uſ pehdahm!“

Tani pahchā brihdi atſkrehja aulekſchus jahneeks zeemā, peejahja pee leelkunga un tam klufu ko auſis eekſchulſteja. Leelkungs nobahleja. Behz kahda brihtina pagreesahs uſ laudim un teiza ar lehnu balſi:

„Behrni, eitat wiſi uſ baſnizu, tur jums tiks ſehnina jauna pawehle paſludinata. — Schodeen ir wiſeem maneem laudim brihwa deena.“

Leelkungs, wagarem ar rohku meſdams aiſgahja. Wagare atſtahja Ohſolu un ar ſawu dehlu aiſgahja leelkunga lihdsā.

Laudis ſtahweja tā apſtulbuſchi. Wiſu pirmāis Ohſols atjehdsahs.

„Draugi!“ Ohſols laudis uſrunaja. „Brauffim uſ baſnizu, tā leelkungs pawehlejis. Deems wina prahtu grohſijis un winſch negrib Wilim laimi iſſaukt.“

Wilis bija wiſas ſawas ſahpes aiſmirſis. Ahtrumā nomasgaja ſawu gihmi un tad wiſi dewahs uſ baſnizu. Tur wini dabuja ſinah, kas leelkunga til ahtri prahtu bija pahrgrohſijis: pawehle bija atnahluſe, dſimtbuhſchana uſ ſehnina pawehli bija wiſā Bruhſchu walſi atzelta.

Neweens tik lihſmas kahſas neſwehtija tā Wilis, pirmā brihwibas deena.

— i —

Wegam gadam aifeijoh.

Klau, auſas plohsahs breeſmigt
Un ſneega pehrſlas dſena,
Te ſwirbulits it behdigi
Tup ſalihjis paſpahrne.

Un wiſa daba ſaraujahs
No ſeemas auſſuma;
Til iſtabinā juhtos es
St laimigs, ſilumā.

Pee lohga dohmās nogrimis
Es ſtatohs taſlumā:
Reſ, littens wiſu nolchmis —
Wiſs grohſahs paſaulē.

Gan atkal weens gads nogrimis
Nu muhſchib's juhritā;
Un „Jauns gads“ weetā preeſimis
Auſt rihtos, taſlumā.

Kas ſtrahdahs, taupihs graſti,
Tam wiſa deefgan buhs;
Bet ſchahci, tahdi waſanſi
No bada ſpeeſti kluchs.

Teem teefneſcheem, kas gohdam ſpreeſch,
Lai laba ſlaw' atſan;
Bet kas par „ſchwo“ taiſnib' ſpreeſch
Tee apſmeellu lai man'.

Kad buhſim kreetni, meerigi
Ar to, ko littens juht;
Tad waram drohſchi preezigi
Iſſatā weetā buht.

Tadeht: „Sweiks eſt Jaunais gads!“
„Sweiks!“ laimes nolchmejs;
Kurſch taiſnibai buhs tuwais rads,
To „Jauns gads“ preezinahs.

Straumes Johnis.

Gradi un seedi.

Mihlojeet sawus eenaidneekus.

(States Nr. 52. Beigums.)

„Scho apmelleſchanu“ tā meſcha lungs ſazija „es nebuhtu gan gaidijis, jo jaw lahdus 4 godus ſchis wihrs man tā mans leelafais eenaidneeks parahdais un no mana fleegjchra behg. Tomehr behdas iſlihdſina! jau tagad wiſch mums ſawu uſtizibu dahwa; warbuht, ka wiſch muhs drihſi ſirſnigi mihlohs, tad mehs winam ar mihleſtibu un laipnibu preti eijam.“

Galwu fratidams aiseet gehgeris; drihſi pehz ta eenahf tani knapi apgaismotā iſtābā gari no-audſis wihrs, no lura tu ar bailehm un breeſmahm atkohptohs, ja tu wiwu weentuligā meſchā ſaſtawtu un tew krukhis nepuſſietu ſirds pilna iſtias drohſchibas. Gari melni mati, breeſmigi iſſukufchi, apſlehpā gandrihſi pawifam ſchi wihra dſiki grumbaino veeri; wina waigi ir kahli un nowahrguſchi, luhpu ſarknumſ miris, un wina melnahs, tumſchahs azis ſklatahs ne-meerigi un ne-uſtizigi pa iſtābu apkohrt, tē wiſch ſklatahs uſ mahjas ſaimneeku, tē wina azis atkal ſtāhw, tā peekaltas ſtāhw un beſ dſihwibas pee iſtābas grihdas. Neſaprohtamas aiſbildinaſchānas aurdedams, melderis ſneeds ſawas ſauſahs ſkaltuſchahs rohkas meſchā lungam, un ſchis, — kaut gan lohti brihnodamees un ſatrubjees — ne-aſkaphjāhs atpaſat; drohſchi wiſch ſawam weefim ſneeds ſawas rohkas, luras ſchis tā no krampia rauſtibis ſaſpeeſch. No pagahjuſcheem laikeem neteel neweens wahids peeminehts. Ar mihleſtibas pilnu lihdſjuſchanu meſchā lungs no tagadeja laika gruhſtibahm runa, bet tikai tumſchi un nepilnigi melderis atbild.

Pa to ſtāru ir uſzihtiga, tſchakla mahjas mahte ar ſteigſchānohs atſpirdſinadamas wakarinas ſataiſſjuſi, gullu pagahdajuſi un ar tihru weſchu pohrklajuſi. Kad nu wina tā wiſu preeſſch ſawa jauna mahjas eedſihwotaja atſpirdſchānas ir ſagahdajuſi, wina tam wehle ſaldu meerigu duju un ar ſawu wihrū ee-eet gutamā kambari pee duſedameem maſajeem.

Rezik ilgi tee nebija gulejuſchi, tē wina teel zaur ſlipru ſlaweſchānu pee kambara durwim uſmohdinati. „Melderis,“ tā lahdſ gehgera burſchā ſawz „jau zihnāhs ar breeſmigo ſoleera ſehrgu. — Kungs, atkaujāt, ka mehs wiwu ſteigſchus no mahjas iſleekam, ka ſchi ſehrga ari juhs ar ſeerwu un behrneem neſamaita!“

„Ne kad! no ta lai Deews mani ſarga!“ meſchā lungs ahtri apnehmees atbild, „Kohpjat to ſlimo, tā es juhs eſmu mahzijis, tuhlin es ari pats tur buhſchu!“ Un tuhlit wiſch paarem ſawus behrnus no wiwu gutu weetahm, uſneſs tohs jumta iſtābinā un tad ſteidsahs pee ſlimneeka. Drihſi eenahf ari wina ſeerwina. Bet lahdſ breeſmigs ſirdi aiſgrahbdams iſſkats tē ir! Reizā ar meefas ſahpehm un mohſahm rahdais ſlimneeka krukhis wehl zitas ſahpes, wehl jo leelaka un ſpehzigaka zihnifchānāhs buht. Jo wairak meſchā lungs ar ſawu laulatu draudſeni nepeekusdamā mihleſtibā ap wiwu puhlejāhs, jo wairak wiſch no teem ſatruhſtāhs. Tē wiſch ſawu gihmi kifenāhs apſlehpj, tē atkal wiſch ar duhrehm ſew par peeri ſit, kamehr ap wina baſlahm luhpahm neſaula ſmeeſchānāhs ſchāudāhs. Tē uſ reiſ wiſch no ſawas gutu wee-

tas uſtruhſtāhs un ar aiſſmaſuſchu baſſi ſkani kleeſs: „Ne-aisteerjeet mani, iſmetat mani laukā, wahrnahm un wilkeem par baribu! — Apſtāhjees! breeſmigais nahwes engel, ne-aistrauj wehl mani tanis muhſchigās elles mohkās, wehl man ir jaruna! Neſwehru, pehz kohda juhs tuſſneſi welki mekletu, juhs eſat ſawā namā uſnehmuſchi un tagad to kohpjat. Sinat! ar ſcho lipigu ſehrgu ſawas meefās es ſchurp atſkrehju pehz atreeſchānas ſlahpdams, — zaur ſawu nahwi juhs wiſus ſamaitat! bet tagad! ak breeſmigās mohkās! ak tu breeſmigais teeſneſi!“ Un gluſchi peekufis, apſtūlbis atkriht melderis atpaſat ſawā weetā.

Par ſlimo nahf zeetā meegs. Ilgi wiſch tā gut. Leelas ſweedru lahſes ſpeeſchahs no wina meefas. Kad wiſch at-mohſtāhs, wiſch ſawus kreetnohs ſaimneekus reds mihleſtibas pilnā darbībā pee ſewis. Pirmo reiſi wiſch ſawā dſihwibā luhſi Deewu. Tad wiſch ſpeeſch ſcho gohdigo, kreetno zilweku rohkas pee ſawas ſirds, pee ſawahm luhpahm un pateizibas un mihleſtibas aſaras tel par wina waigeem. Pehz maſ deenahm aiſtāhj melderis ſawu ſlimneeka gultu, iſweſe-tojees un iſglahts.

J—u N—s.

Apmeerinojatees.

Mihli draugi, radi un tauteeſchi! Gads eet uſ beigahm un tas brihdis peenahjis, kur mums jaſchkirahs; bet apmeerinojatees! nahloſchā gadā waram atkal ſatiktees, ja Peelkumu paſtelleeſet. Tad nu redſeſchu, kas iſſti ir mani paſtāhwigi draugi un tauteeſchi.

Uſ jautru ſaſatikſchānohs jaunā gadā! Tahmneeks.

Arweenu wairak.

Inga. Ko dohma, tā mums ees jaunā gadā ar laſi-tajeem?

Tihrumſ. Brangi.

Inga. Brangi, pee tik leelas ſajentibas?

Tihrumſ. So wairak laikrakſtu, jo wairak laſitaju, tapehz ari mums arweenu wairak. Tahmneeks.

Iſrehſinojums.

(States Nr. 50.)

Pawifam bija 96 kartupetu. Rats aſehda 32.

Rohſite.

Rohſite ſawihtuſi,
Apakſch ſneega tihā;
Kudenī ta nihkuſi,
Pirms ta krohnī pihta.

Seemas-mahte ſeſeni
Uſſegt paſteiguſi,
Manu mihlu rohſiti
Kapa guldijuſi. —

Guli mana rohſite!
Manu azu ſkaiſtums!
Kad buhs waſras ſaulite,
Tad tew pahrgehrſs greſnumſ.

J. Balods.

Atbildedams redakcehs Ernst Plates.